

Landschapsbeheer
Flevoland

Landschapsbeheer Flevoland
Botter 14-03, 8232 JP Lelystad

0320-294939

flevoland@landschapsbeheer.net

www.landschapsbeheerflevoland.nl

Natuurtoets

Oevers Lage Vaart en Hoge Vaart tranche 2

September, 2025

Onze Missie

Zorg voor ons landschap

Met gedrevenheid werken we aan het behoud en de versterking van het unieke landschap van Flevoland. Dit doen we samen met bewoners, vrijwilligers, grondeigenaren, bedrijven en maatschappelijke partners. Want een landschap leeft pas echt als mensen er zelf actief bij betrokken zijn.

We koesteren de natuur en het erfgoed die Flevoland bijzonder maken. We verbinden mensen met hun landschap en versterken ook de onderlinge verbindingen binnen het landschap zelf. Onze vrijwilligers vormen hierbij het kloppend hart.

We ondersteunen overheden, bedrijven, organisaties en particulieren met advies, projecten en samenwerking op maat, zodat we samen kunnen bouwen aan een gezond, waardevol en toekomstbestendig landschap voor alle Flevolandse.

Titel : Oevers Lage Vaart en Hoge Vaart tranche 2
Auteur : XXXXXXXXXX
Datum : September, 2025
Rapportnr. : LBF-2025-055
Versie :
Geldigheid : 3 jaar

 Landschapsbeheer Flevoland
Botter 14-03
8232 JP Lelystad
 0320-294939
 flevoland@landschapsbeheer.net
 www.landschapsbeheerflevoland.nl

Inhoud

1. Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Gebiedsbeschrijving oevertrajecten	6
1.3 Omgevingswet.....	7
1.3.1 Algemene zorgplicht.....	7
1.3.2 Activiteiten en specifieke zorgplichten	7
1.3.3 Soortbescherming	7
1.3.4 Gebiedsbescherming	8
1.3.5 Bescherming Houtopstanden.....	8
2. Methode.....	9
2.1 Brononderzoek.....	9
2.2 Soortbescherming	9
2.2.1 Beschermden soorten.....	9
2.2.2 Veldbezoek	10
2.2.3 Beoordeling.....	10
2.3 Gebiedsbescherming.....	10
2.4 Houtopstanden	10
2.5 Beoordeling en vervolg.....	10
3. Soortbescherming.....	11
3.1 Potentie in het studiegebied	11
3.2 Bevindingen	11
3.3 Beoordeling.....	11
3.3.1 Broedende vogels.....	13
3.3.2 Jaarond beschermde roofvogelnesten	13
3.3.3. Huiszwaluw	13
3.3.4. IJsvogel.....	13
3.3.5. Bever	14
3.3.6. Otter	14
3.3.7. Kleine marterachtigen (wezel, hermelijn & bunzing).....	14
3.3.8. Vleermuizen	15
3.3.9. Ringslang	16
3.3.10. Teunisbloempijlstaart	16
4. Invasieve exoten	17

5. Gebiedsbescherming.....	18
5.1 Effecten op Natura 2000 gebieden	18
5.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	18
6. Houtopstanden.....	19
7. Conclusie	20
Bijlagen	20
Bijlage 1. Lijst beschermde soorten.....	21

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De Provincie is voornemens om over kleine delen van de Hoge Vaart en de Lage Vaart de ankers uit de oeververdediging te halen en de houten damwanden te vervangen door ijzeren damwanden. Het betreft transecten tussen de 20 en 370 meter lengte.

Mogelijk zijn er bij het aanpassen van de oevervoorziening omgevingsvergunningen voor flora- en fauna-activiteiten benodigd. Om te kunnen starten met de activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning vereist is, moeten een aantal stappen en onderdelen worden doorlopen:

Stap 1	Ecologisch onderzoek	Natuurtoets/QuickScan
Stap 1a		Nader onderzoek (<i>indien nodig</i>)
Stap 2	Plan van aanpak	Activiteitenplan of Ecologisch werkprotocol opstellen
Stap 2a		Alternatieve verblijfplaatsen realiseren (<i>indien nodig</i>)
Stap 3	Vergunningsaanvraag	Vergunningsaanvraag indienen
		Beoordeling en verlening Omgevingsvergunning
Stap 4	Start activiteiten	Mitigerende maatregelen toepassen (<i>indien nodig</i>)

De Provincie stelt aan Landschapsbeheer nu de vraag om stap 1 uit te voeren zonder daarbij nader onderzoek uit te voeren. Wel wil de Provincie een aantal zaken in het veld op dit moment uitsluiten of in elk geval meer duidelijkheid over verkrijgen. Bijvoorbeeld in hoeverre de bomen geschikt zijn als verblijfplaats voor de vleermuizen.

Doel onderzoek

1. Inventariseren van beschermde en kwetsbare soorten langs de oevers in het werkgebied;
2. Beoordelen van de impact van de herstelwerkzaamheden op flora en fauna met een duidelijk advies wanneer de werkzaamheden wel of niet uitgevoerd kunnen worden. Hiervoor dient per soort aangegeven te worden in welke periode er niet gewerkt kan worden; Tevens wordt aangegeven of er aanvullend onderzoek nodig is alvorens hier een goede uitspraak over te doen is
3. Adviseren over (mogelijke) benodigde mitigerende of compenserende maatregelen;
4. Het in beeld brengen of er vergunningen of ontheffingen nodig zijn, wat hiervan de doorlooptijden zijn en bij wie deze vergunningen en ontheffingen aangevraagd dienen te worden;
5. Het in beeld brengen van bomen en eventuele holtes en nesten die in de eerste 5-10 meter (vanaf de waterlijn) van de oever staan;
6. Het in beeld brengen van invasieve exoten zoals de reuzenberenklauw;
7. Het in beeld brengen en vastleggen (GPS-coördinaten) van de bomen die in de eerste 5 meter van de oever staan

1.2 Gebiedsbeschrijving oevertrajecten

Het studiegebied betreft 20 kleine oevertrajecten langs de Hoge Vaart en Lage Vaart, zie Figuur 1. De lengte varieert tussen de 20 en 400 meter. De overgang land-water bestaat uit een harde overgang zodat er weinig dieren vestigingsmogelijkheden hebben in de oeverzone.

Het achterland bestaat vaak uit een rietkraag. Afhankelijk van de locatie is de rietkraag meer of minder breed. Het zijn met name de bredere rietkragen waar kansen bestaan voor beschermde soorten.

Figuur 1.

Locaties oevertrajecten langs de Hoge Vaart en Lage Vaart.

D	Vaart en zijde	Kilometrerings	Vaart	lengte	
281	Hoge vaart rechts	2.505-2.765	Hoge vaart	264,9	O1
287	Hoge vaart rechts	7.870-7.900	Hoge vaart	115,3	O2
289 a	Hoge vaart rechts	10.745-10.775	Hoge vaart	116,8	O3
293	Hoge vaart rechts	15.195-15.270	Hoge vaart	75	O4
294 a	Hoge vaart rechts	15.270-15.610	Hoge vaart	365,5	O5
295	Hoge vaart rechts	15.640-15.645	Hoge vaart	38,9	O6
307	Hoge vaart rechts	26.170-26.505	Hoge vaart	334,3	O7
309 a	Hoge vaart rechts	26.710-26.920	Hoge vaart	230,7	O8
312 a	Hoge vaart rechts	27.460-27.503	Hoge vaart	21,5	O9
335	Hoge vaart rechts	46.260-46.283	Hoge vaart	23,2	O10
352 c	Hoge vaart links	2.655-2.763	Hoge vaart	108,1	O11
358	Hoge vaart links	6.380-6.535	Hoge vaart	157,8	O12
394	Hoge vaart links	57.740-57.764	Hoge vaart	24,1	O13
433	Lage vaart rechts	5.178-5.208	Lage vaart	35,8	O14
435 a	Lage vaart rechts	7.140-7.160	Lage vaart	48,8	O15
435 b	Lage vaart rechts	7.185-7.205	Lage vaart	50,6	O16
441 a	Lage vaart rechts	15.630-15.670	Lage vaart	49,3	O17
454 d	Lage vaart rechts	27.413-27.437	Lage vaart	23,9	O18
459 e	Lage vaart rechts	34.919-34.958	Lage vaart	39,1	O19
476	Lage vaart links	5.175-5.205	Lage vaart	36	O20

1.3 Omgevingswet

Binnen de Omgevingswet is onder andere de bescherming van de natuur geregeld. Dit wordt behaald met de algemene zorgplicht of met de specifieke zorgplichten. Het doel van de regels is onder meer het beschermen van gebieden en soorten.

1.3.1 Algemene zorgplicht

De algemene zorgplicht in de Omgevingswet (art. 1.6 en 1.7) verplicht iedereen om nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving te voorkomen, beperken of herstellen. Deze zorgplicht geldt altijd, tenzij een specifieke zorgplicht van toepassing is (art. 1.8 Ow).

1.3.2 Activiteiten en specifieke zorgplichten

De specifieke zorgplichten zijn vastgelegd in het 'Besluit activiteiten leefomgeving' (Bal). Hoofdstuk 11 van dit besluit behandelt activiteiten die invloed hebben op de natuur, waaronder wilde dieren, planten en de gebieden waar zij voorkomen. Aangezien deze activiteiten schadelijke effecten kunnen hebben op dieren en planten, moeten ze voldoen aan specifieke zorgplichten. Volgens artikel 1.7a van de Omgevingswet (Ow) zijn activiteiten die schadelijk kunnen zijn voor de fysieke leefomgeving verboden, tenzij ze worden uitgevoerd met een omgevingsvergunning (paragraaf 5.1.1 Ow), die wordt verstrekt na beoordeling van de genomen maatregelen.

1.3.3 Soortbescherming

De soortbescherming is gericht op de bescherming, instandhouding of herstel van soorten die van nature in Nederland voorkomen. Deze specifieke zorgplicht voor flora en fauna vereist dat degene die een natuuractiviteit uitvoert, ook controleert welke van nature in Nederland voorkomende soorten aanwezig zijn of verwacht worden. Dit betreft:

- Vogelrichtlijn-soorten;
- Habitatrichtlijn-soorten;
- Nationaal beschermde of andere soorten (Bijlage IX van het Bal);
- soorten die staan opgenomen op de Rode Lijsten;
- soorten die bedreigd worden in hun voortbestaan.

Wanneer aanwezigheid van deze soorten is vastgesteld of kan worden verwacht, moet worden nagegaan wat de gevolgen van de activiteiten zijn op de desbetreffende soorten. Er wordt dan gesproken over een **Flora en Fauna Activiteit: activiteiten met mogelijke gevolgen voor dieren en planten in het wild** (Afdeling 11.2 van het Bal).

Voor bepaalde activiteiten is een vergunningsplicht ingesteld. Voor flora- en fauna-activiteiten met gevolgen voor dieren en planten, kan een vergunning nodig zijn bij:

- schadelijke handelingen bij **vogels** (artikel 11.37, Bal);
- schadelijke handelingen bij dier- en plantensoorten van de **Habitatrichtlijn** en de verdragen van Bonn en Bern (artikel 11.46, Bal);
- schadelijke handelingen bij **andere soorten** dieren en planten welke zijn beschreven in Bijlage IX van het Bal (artikel 11.54, Bal).

Landschapsbeheer Flevoland voert deze controles uit via een natuurtoets, zoals beschreven in Hoofdstuk 2. Hierbij wordt gecontroleerd of (beschermde) soorten aanwezig zijn, welke soorten dat

zijn en wat de gevolgen van de activiteit op deze soorten zijn. Vervolgens wordt geadviseerd over het vervolg of hoe de mogelijke gevolgen kunnen worden voorkomen.

1.3.4 Gebiedsbescherming

Binnen de gebiedsbescherming vallen de Natura-2000 gebieden, het Natuurnetwerk Nederland-gebieden (NNN) en overige bijzondere nationale natuurgebieden.

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden om aan de Vogel- en de Habitatrichtlijn te voldoen. Activiteiten moeten worden beoordeeld op hun mogelijke schadelijkheid voor een Natura 2000-gebied. Deze zogenoemde Natura-2000 Activiteiten zijn bijna altijd vergunningplichtig (artikel 5.1, lid 1 Ow).

De meeste Flevolandse natuurgebieden zijn onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen bekend als EHS. Dit netwerk, vastgelegd in de Omgevingsverordening (conform artikel 2.44, lid 4 Ow), heeft als doel natuurbehoud en -versterking. Daarbij zijn verbindingen tussen gebieden cruciaal. Activiteiten mogen geen significant negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden die elk gebied kent. Voor meer informatie zie: [Natuurnetwerk Nederland \(NNN\) - Provincie Flevoland](#)

Landschapsbeheer Flevoland kijkt of de geplande activiteiten in of nabij een beschermd gebied plaatsvinden en wat invloed is op de doelstellingen, de natuurwaarden of op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. Landschapsbeheer Flevoland doet geen onderzoek naar de uitstoot van stikstof en voert derhalve geen AERIUS-berekening uit.

1.3.5 Bescherming Houtopstanden

Een houtopstand is een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend. Het (deels) vellen ervan zorgt ervoor dat deze verdwijnen of beschadigd raken. De Omgevingswet geeft regels over het vellen van houtopstand en herbeplanten om bossen te beschermen. Zo kan er een meldingsplicht of gedragscode gelden voor het vellen.

Landschapsbeheer Flevoland beoordeelt in de natuurtoets of de activiteiten van toepassing zijn op de bescherming van houtopstanden.

Alvorens deze werkzaamheden uit te voeren wil de Provincie weten of beschermde planten en dieren, en invasieve exoten in de oevers aanwezig (kunnen) zijn.

Daarbij wordt ook gekeken naar eventuele jaar rond beschermde nest(holten) van bijvoorbeeld buizerd en vleermuizen in de bomen nabij het werk.

Ook worden de bomen in kaart gebracht op deze trajecten voor het geval deze gekapt moeten worden.

2. Methode

De natuurtoets kent verschillende onderdelen die tot de beoordeling leiden, zoals in dit hoofdstuk is beschreven.

2.1 Brononderzoek

Met het brononderzoek wordt gekeken naar de omgeving, de habitatkenmerken van het studiegebied en naar de verspreiding van soorten in de regio. Daarbij worden de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en www.waarneming.nl geraadpleegd om te bezien welke dier- en plantensoorten in of nabij het studiegebied zijn waargenomen en geregistreerd.

Ook wordt gebruik gemaakt van verschillende bronnen die de ecologische behoeften van de beschermde soorten beschrijven.

2.2 Soortbescherming

Met de natuurtoets wordt gecontroleerd of er van nature in Nederland voorkomende soorten in het studiegebied aanwezig kunnen zijn, welke soorten dat zijn en wat de gevolgen van de activiteit op deze soorten zijn.

2.2.1 Beschermde soorten

De Omgevingswet kent een lange lijst van beschermde soorten, die zijn onderverdeeld zoals beschreven in 1.3.3. Om deze hanteerbaarder te krijgen heeft Landschapsbeheer Flevoland deze lijst ingekort tot de soorten die aanwezig kunnen zijn binnen Flevoland, zie Bijlage 1. Per soort is vervolgens ingeschat of deze in het studiegebied voor kan komen (een na laatste kolom, Potentie) en of er kans is op schade aan de soort door de geplande werkzaamheden (laatste kolom, schadelijke gevolgen).

Met deze kennis wordt vervolgens een veldbezoek gebracht. In het veld worden de volgende zaken genoteerd:

- sporen/ zichtwaarnemingen van beschermde soorten als:
 - bever
 - otter
 - ringslang
 - wezel
 - jaarrond beschermde nesten
- groeiplaatsen van invasieve exoten. In dit geval vooral reuzenberenklauw
- aanwezigheid van bomen in de eerste 10 meter van de oever. De bomen worden ingemeten, soort wordt bepaald evenals de dikte op 1,30 meter hoogte. Tevens wordt genoteerd of de boom holten, scheuren heeft. Dit ook om te bepalen in hoeverre vleermuizen gebruik kunnen maken van deze holten. Bomen met holten, scheuren en jaarrond beschermde nesten worden gemarkeerd met blauwe verf zodat ze terug te vinden zijn in het veld.

Vrijstelling voor soorten in Flevoland

Per provincie is een lijst samengesteld van soorten waarvoor een vrijstelling geldt. Hierbij gaat het om algemeen voorkomende soorten waarbij de natuuractiviteiten geen schadelijke gevolgen zullen hebben op hun staat van instandhouding. Voor deze soorten is dan ook (bijna) nooit een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit vereist. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht.

2.2.2 Veldbezoek

Op 22 en 25 augustus 2025 is een bezoek gebracht aan het studiegebied. Daarbij is gekeken naar de habitatkenmerken die het studiegebied biedt. Specifiek is gekeken naar de aanwezige groenstructuren en bomen en naar ruigten die potentie hebben voor kleine marterachtigen, otter, bever, ringslang. Bomen zijn gecontroleerd op holten en jaarrond beschermde nesten. Verder is gekeken naar beschermde plantensoorten en invasieve exoten.

2.2.3 Beoordeling

Met het bron- en veldonderzoek is een overzicht van de aanwezige beschermde soorten in het studiegebied en de beschikbare habitats ontstaan. Aan de hand hiervan kan worden beoordeeld wat de gevolgen van de natuuractiviteit is op de gevonden dier- en plantensoorten. Deze beoordeling wordt nader toegelicht in 3.3.

2.3 Gebiedsbescherming

Landschapsbeheer Flevoland kijkt of de geplande activiteiten in of nabij een beschermd gebied (NNN, N2000, overige natuurgebieden) zullen plaatsvinden en wat invloed is op de doelstellingen, de natuurwaarden of op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. Landschapsbeheer Flevoland doet geen onderzoek naar de uitstoot van stikstof en voert derhalve geen AERIUS-berekening uit.

2.4 Houtopstanden

In de geplande werkzaamheden worden geen bomen geveld. Derhalve is geen beoordeling over de noodzaak van vergunning rond houtopstanden nodig.

2.5 Beoordeling en vervolg

Met de voorgaande stappen is een overzicht van de aanwezige beschermde soorten verkregen (potentie) en is ingeschat of de planactiviteiten schadelijke effecten voor soorten kunnen hebben. Daarmee kan worden geadviseerd over het vervolg (bijvoorbeeld nader onderzoek en traject vergunningaanvraag) en de aanpak om eventuele effecten te mitigeren.

3. Soortbescherming

In dit hoofdstuk worden de bevindingen van de natuurtoets met betrekking tot de soortbescherming besproken.

3.1 Potentie in het studiegebied

In Bijlage 1 is de volledige lijst van beschermde soorten in Flevoland opgenomen met in de laatste twee kolommen de potentiebeoordeling en kans op schade aan de soort door de geplande werkzaamheden. Op basis van een eerste inschatting wordt beoordeeld of er potentie is voor beschermde soorten in het studiegebied. Deze soorten worden in Bijlage 1 in de voorlaatste kolom aangeduid met 'Ja'.

De soorten met potentie in het studiegebied zijn vervolgens nader beoordeeld door middel van brononderzoek en een veldbezoek.

3.2 Bevindingen

Op basis van de locatie, terreinkenmerken, habitateisen, en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2025) worden in en nabij het studiegebied mogelijk vaste verblijfplaatsen en/of voortplantingsplekken verwacht van beschermde soorten waaronder wezel, otter, bever, huiszwaluw, spechten, vleermuizen en roofvogels. (voorlaatste kolom in Bijlage 1). En mogelijke essentiële vliegroutes van vleermuizen. In het veldbezoek is hiernaar verder gekeken.

3.3 Beoordeling

Op basis van de bevindingen van de natuurtoets zijn bepaalde soorten als kansrijk aangemerkt of uitgesloten binnen het studiegebied. Vervolgens is beoordeeld of de mogelijk aanwezige beschermde soorten nadelige effecten kunnen ondervinden van de geplande natuuractiviteiten. Indien een soort schadelijke gevolgen kan verwachten, is dit in de laatste kolom van Bijlage 1 met een 'Ja' aangeduid. De soorten die in Flevoland vrijgesteld zijn, worden in dezelfde kolom gemarkeerd met 'X'; hiervoor geldt geen vergunningsplicht, maar de zorgplicht is wel van toepassing.

De oevertrajecten wisselen iets van vegetatiestructuur en ligging in het landschap. Globaal kan gesteld worden dat na een damwand het talud bestaat uit een al dan niet brede rietzone. Het achterland verschilt sterk van bebouwing, brug en akker. Vanwege de variatie aan oevers binnen de verschillende trajecten, kunnen verschillende beschermde soorten per traject voorkomen. Tabel 1 geeft de potentie per beschermde soort per traject, de beoordeling hiervan is verder beschreven in de volgende paragrafen. Hierbij geldt J: ja, wel potentie; N: nee, geen potentie. Voor wezel is de potentie verder gespecificeerd met O: geen potentie, +: potentie; ++: veel potentie.

Bij alle oevertrajecten zijn geen bomen gevonden met holten die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Tevens zijn er binnen de oevertrajecten geen beschermde plantensoorten waargenomen. Op één locatie is de reuzenberenklauw vastgesteld.

Tabel 1.
Potentie beschermde soort per traject

D	Vaart en zijde	Kilometring	Vaart	lengte	oevervorm	bomen	holten/scheuren	roofvogel	huishwaluw	ijsvogel	bever	otter	wezel	vliegrouwe vlier	ringslang	teunisbloempijfstaart	berenkauw
						j/n	j/n	j/n	j/n	j/n	j/n	j/n	j/n	j/n	j/n	j/n	j/n
281	Hoge vaart rechts	2 505-2 765	Hoge vaart	264,9	Damwand	n	n	n	j	n	n	j	0	j	n	n	n
287	Hoge vaart rechts	7 870-7 900	Hoge vaart	115,3	Damwand	n	n	n	j	n	n	j	0	j	n	n	n
289 a	Hoge vaart rechts	10 745-10 775	Hoge vaart	116,8	Damwand	j	n	n	n	n	n	j	+++	j	n	n	j
293	Hoge vaart rechts	15 195-15 270	Hoge vaart	75	Damwand	n	n	n	n	n	n	j	++	j	n	n	n
294 a	Hoge vaart rechts	15 270-15 610	Hoge vaart	365,5	Damwand	n	n	n	n	n	n	j	++	j	n	n	n
295	Hoge vaart rechts	15 640-15 645	Hoge vaart	38,9	Damwand	n	n	n	n	n	n	j	++	j	n	n	n
307	Hoge vaart rechts	26 170-26 505	Hoge vaart	334,3	Damwand	j	n	n	n	n	n	n	+	j	n	n	n
309 a	Hoge vaart rechts	26 710-26 920	Hoge vaart	230,7	Damwand	j	n	n	n	n	n	n	+	j	n	n	n
312 a	Hoge vaart rechts	27 460-27 503	Hoge vaart	21,5	Damwand	j	n	n	n	n	n	n	+	j	n	n	n
335	Hoge vaart rechts	46 260-46 283	Hoge vaart	23,2	Damwand	n	n	n	n	n	n	n	+	j	n	n	n
352 c	Hoge vaart links	2 655-2 763	Hoge vaart	108,1	Damwand	n	n	n	j	n	n	j	0	j	n	n	n
358	Hoge vaart links	6 380-6 535	Hoge vaart	157,8	Damwand	n	n	n	j	n	n	n	0	j	n	n	n
394	Hoge vaart links	57 740-57 764	Hoge vaart	24,1	Damwand	n	n	n	n	n	n	n	+	j	n	n	n
433	Lage vaart rechts	5 178-5 208	Lage vaart	35,8	Damwand	n	n	n	n	n	n	n	0	j	n	n	n
435 a	Lage vaart rechts	7 140-7 160	Lage vaart	48,8	Damwand	n	n	n	n	n	n	j	0	j	n	n	n
435 b	Lage vaart rechts	7 185-7 205	Lage vaart	50,6	Damwand	n	n	n	n	n	n	j	0	j	n	n	n
441 a	Lage vaart rechts	15 630-15 670	Lage vaart	49,3	Damwand	j	n	n	n	n	n	j	++	j	n	n	n
454 d	Lage vaart rechts	27 413-27 437	Lage vaart	23,9	Damwand	n	n	n	n	n	n	j	+++	j	n	n	n
459 e	Lage vaart rechts	34 919-34 958	Lage vaart	39,1	Damwand	n	n	n	n	n	n	j	+++	j	n	n	j
476	Lage vaart links	5 175-5 205	Lage vaart	36	Damwand	n	n	n	n	n	n	n	0	j	n	n	n

3.3.1 Broedende vogels

Voor broedende vogels in het algemeen geldt dat er geen omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteiten mogelijk is. Broedende vogels mogen nooit zodanig verstoord worden met de activiteiten dat hun broedsucces in gevaar komt. Het tijdstip van het veldwerk was ongunstig om broedende vogels aan te treffen. Het is waarschijnlijk dat in de rietkragen vogels tot broeden komen: hoe breder de kraag hoe groter de kans. Oevertrajecten die nabij een viaduct liggen hebben goede kans op huiswaluw.

Bij de uitvoer van de werkzaamheden moet rekening worden gehouden met de broedende vogels. De verstoring mag niet zodanig zijn dat het broedsucces eronder leidt. Het handigst is om buiten de standaard broedperiode te werken: 15 maart-15 juli (iets later dan gebruikelijk vanwege de rietvogels). Maar huiswaluw broedt bijvoorbeeld tot 15 september.

Een omgevingsvergunning om de broedende vogels te mogen verstoren is niet mogelijk.

3.3.2. Jaarond beschermde roofvogelnesten

Op enkele trajecten zijn bomen aanwezig. Deze zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van jaar rond beschermde nesten zoals bijvoorbeeld buizerd. Deze zijn niet aangetroffen. Er hoeft verder geen rekening gehouden te worden met deze nesten tijdens de planning van het werk.

3.3.3. Huiswaluw

Op traject 01, 02, 011 en 012 broeden huiswaluwen onder de brug. De werkzaamheden hebben geen gevolgen voor de nesten maar kunnen verstoring werken. De ervaring leert dat huiswaluwen werkzaamheden nabij het nest redelijk verdragen en hoe langer ze broeden hoe meer ze verdragen.

Idealiter zou op deze locaties niet gewerkt moeten worden in de periode 15 maart-15 september om alle risico's te voorkomen. Maar logistiek gezien is het wellicht wel wenselijk om hier toch eerder te werken. Dat is wel mogelijk onder ecologische begeleiding. De begeleidende ecoloog zal ter plaatse mee moeten kijken om te bepalen in hoeverre het broedsucces onder de werkzaamheden kan gaan leiden. Voor die tijd zal hij/zij moeten beslissen om de werkzaamheden (tijdelijk) stil te leggen en (tijdelijk) te wachten met werken. Dit betreft maatwerk en kan zonder Omgevingsvergunning plaatsvinden omdat er geen schade aan de broedende vogels plaatsvindt: het broedsucces wordt niet beïnvloed.

3.3.4. IJsvogel

IJsvogels broeden graag in steilrandjes langs de oever. Deze zijn niet vastgesteld in de verschillende oevertrajecten, wat maakt dat er verder geen rekening met de soort gehouden hoeft te worden.

3.3.5. Bever

In de oevers van de Hoge Vaart en Lage Vaart wonen bevers. Op alle trajecten kunnen met enige regelmaat bevers passeren. Maar alle trajecten zijn gecontroleerd op mogelijke verblijfplaatsen. Deze zijn niet vastgesteld. In combinatie met de geringe ingreep is er geen reden om te veronderstellen dat de ingreep invloed heeft op het functioneren van een beverfamilie. Er hoeft daarom ook geen Omgevingsvergunning voor deze soort te worden aangevraagd.

3.3.6. Otter

Langs de oevers van de Hoge Vaart en Lage Vaart wonen otters. Op alle trajecten kunnen met enige regelmaat otters passeren. Maar alle trajecten zijn gecontroleerd op mogelijke verblijfplaatsen. Deze zijn niet vastgesteld maar er zijn oevertrajecten waar reproductie van de otter niet geheel uitgesloten kan worden. Dit zijn de oevers met brede rietkragen in het buitengebied.

Verblijfplaatsen van otter zijn slecht vindbaar en wisselen regelmatig van locatie. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan een verblijfplaats dus ineens wel aanwezig zijn.

Voorgesteld wordt om geen Omgevingsvergunning aan te vragen voor de soort maar te werken met ecologische begeleiding. Een inspectie maximaal een week voorafgaand aan de werkzaamheden moet dan uitsluiten of de otter ter plaatse reproduceert. Mocht dit het geval zijn dan zal de begeleidende ecooloog bepalen hoe verder te gaan.

Werken buiten de kwetsbare periode (maart-augustus) verkleint het risico op het aantreffen van een reproductieplaats van de otter. Het is daarom raadzaam (maar niet verplicht) om de trajecten met een kleine kans op een verblijfplaats buiten de kwetsbare periode uit te voeren.

3.3.7. Kleine marterachtigen (wezel, hermelijn & bunzing)

Van de kleine marterachtigen heeft de wezel de beste kansen in de oeverzone. De aanwezigheid van hermelijn en bunzing is ook mogelijk maar met een veel kleinere kans. Eventuele mitigerende maatregelen zijn ook geschikt voor hermelijn en bunzing. Reden om het accent te leggen op wezel.

De aanwezigheid van kleine marterachtigen hoeft voor het bevoegd gezag niet perse aangetoond te worden. Als een ecooloog van mening is dat de soort(en) aanwezig kunnen zijn gezien het habitat mag ook geacteerd worden alsof de soort aanwezig is. Dat scheelt veel nader onderzoek.

Wezel kan goed uit de voeten in rietstroken en heeft al snel voldoende dekking in de vorm van strooisel en muizen- en mollengangen.

In veel oevertrajecten is de soort niet uit te sluiten (uitgesloten = 0), maar de kansen per traject verschillen wel sterk. Reden om dit per traject nader te definiëren (zie Tabel 1).

De werkzaamheden kunnen dus verblijfplaatsen van de wezel (en andere kleine marterachtigen) verstoren. Binnen de Omgevingswet mag dit niet zodat voor deze soort mitigerende maatregelen nodig zijn.

Wanneer de aanwezigheid van kleine marterachtigen niet kan worden uitgesloten danwel aanwezigheid waarschijnlijk is, zijn er in Flevoland twee benaderingswijzen. Er kan worden gekozen om zonder nader onderzoek direct mitigerende maatregelen toe te passen of er wordt wel nader onderzoek uitgevoerd.

Het nader onderzoek betreft een intensief en kostbaar traject en dient tenminste te bestaan uit zes weken onderzoek in de periode maart tot en met september. Wanneer uit het nader onderzoek

blijkt dat er kleine marterachtigen aanwezig zijn dan wordt een mitigatieplan opgesteld en een omgevingsvergunning aangevraagd. Als het nader onderzoek door de provincie is beoordeeld en er blijken geen kleine marterachtigen aanwezig te zijn dan is geen omgevingsvergunning voor kleine marterachtigen nodig.

Het is het meest wenselijk om zonder nader onderzoek uit te gaan van de waarschijnlijkheid van de aanwezigheid van kleine marterachtigen en daarbij voorzorgsmaatregelen te nemen. Met de werkzaamheden wordt leefgebied verstoord en mogelijke verblijf- en voorplantingsplaatsen van kleine marterachtigen geraakt.

Het is raadzaam de werkzaamheden buiten de meest kwetsbare periode (maart tot en met augustus) plaats te laten vinden en er is genoeg alternatieve ruimte ter beschikking voor de kleine marterachtigen om naartoe te vluchten. Er zijn genoeg mogelijkheden om eventuele schadelijke gevolgen tot een minimum te beperken met behulp van een mitigatieplan.

Er is bekeken of de werkzaamheden binnen de Gedragscode 'Soortenbescherming Provinciale Infrastructuur' (Bij12, 2024) zouden passen of dat er een omgevingsvergunning moet worden aangevraagd. De werkzaamheden zouden passen binnen de 'Kleinschalige ruimtelijke ingrepen' van de Gedragscode.

- graafwerkzaamheden (§ 4.4.3 van de Gedragscode).

Een mitigatieplan of ecologisch werkprotocol is vereist om te werken conform de gedragscode. Dit betekent o.a. dat binnen de kwetsbare periode maart-augustus niet gewerkt kan worden in deze oeverzones. Het ligt voor de hand dat met name de meest kansrijke oevertrajecten van deze soort dan ontzien worden. Dan zou een aparte Omgevingsvergunning voor deze soort niet nodig zijn.

3.3.8. Vleermuizen

De Hoge Vaart en de Lage Vaart zijn gebieden waar vleermuizen graag jagen. Daarop hebben de werkzaamheden geen invloed.

Boom- en gebouwgebonden vleermuizen

Er zijn ook geen bomen met holten gevonden, wat maakt dat er ook geen verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen zijn. Mogelijk zijn er gebouwgebonden vleermuizen in de viaducten van verschillende oevertrajecten maar de werkzaamheden hebben daar geen invloed op omdat de constructies niet worden geraakt en de dieren daar overdag ver weggeborgen zijn. Vleermuizen in viaducten zijn vaak hele kleine groepen vleermuizen. Kraamkolonies zijn onbekend in dergelijke bouwwerken. De extra trillingen door de werkzaamheden kunnen ervoor zorgen dat de dieren de plek minder aantrekkelijk vinden zodat de dieren tijdelijk verhuizen. Dit heeft echter geen invloed op de reproductie of populatie. Er is dan ook geen reden om hier verder veel rekening mee te houden.

Watergebonden vleermuizen

Water- en meervleermuis zijn sterk gebonden aan het water als jachtgebied en vliegroute. De Hoge Vaart en de Lage Vaart zijn bekend als vliegroute voor beide soorten. Beide soorten zijn ook gevoelig voor lichtverstoreng. Werken in het donker met kunstlicht is daarmee niet gunstig.

Vleermuizen hebben geen hinder van het werken in de avond, in combinatie met kunstlicht, als:

- Ze in winterslaap zijn;
- Ze nog niet uit hun verblijf zijn uitgevlogen (avond), of als de dieren alweer binnen zijn (ochtend).

Rekening houdend met de jaarcyclus van de vleermuizen kan gesteld worden dat werken in de periode 15 oktober tot 15 april altijd kan, want dan zijn de dieren in winterslaap. Werken in deze periode in de avonduren is daarom geen probleem.

Water- en meervleermuizen zijn beide vleermuissoorten die relatief laat uitvliegen en vroeg invliegen. Uitgangspunt is dat de soorten 1 uur na zonsondergang vertrekken en 1 uur voor zonsopgang weer binnen zijn. In de periode 15 april-15 oktober kan dus gewerkt worden zonder enige verstoring van extra verlichting tussen 1 uur voor zonsopgang en 1 uur na zonsondergang. Op www.zonsondergangtijden.nl kunnen de exacte tijdstippen bepaald worden. Op 15 april kan er dus gewerkt worden tussen 5.42 uur en 21.38 uur. Op 15 oktober van 7.05 uur tot 19.45 uur. In de periode 15 april-15 oktober kan dus niet zomaar aan bruggen en sluizen gewerkt worden van 1 uur na zonsondergang tot 1 uur voor zonsopgang.

Indien de werkzaamheden al dan niet met kunstlicht uitgevoerd kunnen worden binnen de gestelde periode van het jaar in combinatie met de periode van de dag dan is geen Omgevingsvergunning nodig. Indien er wel met kunstlicht gewerkt moet worden met een kans op verstoring van langsvliegende vleermuizen dan is een Omgevingsvergunning wel nodig.

3.3.9. Ringslang

De trajecten 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 017, 018 en 019 liggen binnen het verspreidingsgebied van de ringslang. In potentie zou de ringslang kunnen overwinteren in de oever mits het dier een droge vorstvrije plek zou hebben. Voortplanting is mogelijk als er veel organisch materiaal (composthoop) op de locatie is.

Binnen de trajecten zijn beiden niet aanwezig wat maakt dat voortplanting en overwintering niet mogelijk is in die transecten. Een individueel dier in de zomerperiode kan dus wel op bovengenoemde locaties gevonden worden.

Schade aan de populatie kan niet plaatsvinden tijdens de uitvoer van de werkzaamheden. Een individueel dier verstoren wel maar daarvoor is de Algemene zorgplicht van toepassing en is geen Omgevingsvergunning benodigd.

3.3.10. Teunisbloempijlstaart

Teunisbloempijlstaart is een nachtvlinder die o.a. eieren afzet op teunisbloemen en harig wilgenroosje. Op sommige trajecten is harig wilgenroosje aangetroffen. Onduidelijk is of de Teunisbloempijlstaart ook daadwerkelijk voorkomt in de verschillende trajecten. Dat was gezien de periode van het veldbezoek nauwelijks vast te stellen. Harig wilgenroosje is echter een vrij algemene soort in de oever en de werkzaamheden vinden slechts plaats over geringe lengte. Het is daarmee onwaarschijnlijk dat de werkzaamheden op populatieniveau impact heeft. Zeker omdat de populatie in Flevoland groeiende is. Er zijn ook geen mitigerende maatregelen te nemen om eventuele schade te voorkomen.

Er is daarom geen reden om een Omgevingsvergunning voor deze soort aan te vragen.

4. Invasieve exoten

Op één locatie is de reuzenberenklauw vastgesteld. Het betreft locatie O19.

Voorkomen moet worden dat zaad zich verder verspreid. Verder moet rekening gehouden worden dat, na de werkzaamheden, de geroerde grond een geschikt kiembed is voor de aanwezige zaden in het gebied. Het ligt dus voor de hand dat de soort zich ter plaatse zal uitbreiden. Extra beheer (maaien) na de kieming is daarom zinvol.

5. Gebiedsbescherming

In dit hoofdstuk worden de bevindingen van de natuurtoets met betrekking tot de gebiedsbescherming weergegeven.

5.1 Effecten op Natura 2000 gebieden

Het studiegebied bevindt zich niet binnen een Natura-2000 gebied. De dichtstbijzijnde Natura-2000 gebieden wisselen per locatie maar de Natura 2000-gebieden worden niet beïnvloed door de geplande activiteiten zoals benoemd in 1.2. Daarvoor zijn te ingrepen te klein en raken ze ook niet de doelsoorten van deze Natura2000 gebieden. Hierdoor zullen er geen significant negatieve gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelen van deze gebieden.

Een verhoogde stikstofemissie door de uitvoer van de werkzaamheden zou kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie die een significant negatief effect kan hebben op hiervoor gevoelige habitats en leefgebieden van soorten binnen Natura 2000-gebieden. Landschapsbeheer Flevoland doet geen onderzoek naar de uitstoot van stikstof en voert derhalve geen AERIUS-berekening uit, voor dit project kan het echter noodzakelijk zijn en dient dit door een externe partij te worden uitgevoerd.

5.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het merendeel van de oevertrajecten ligt binnen het Natuurnetwerk Nederland gebied (NNN-gebied). De ingreep is echter gering qua omvang en de eindsituatie lijkt sterk op de huidige situatie.

Er wordt geen schade ondervonden aan bijvoorbeeld vliegroutes van vleermuizen of leefgebied voor bevers en otters. De geplande activiteiten hebben daarom geen gevolgen voor de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN-gebieden.

6. Houtopstanden

Het is vooralsnog onbekend of er bomen gekapt zullen worden bij de uitvoering van de activiteiten. Zolang er geen kap nodig is, hoeft er geen rekening gehouden te worden met de regels rondom houtopstanden. Mocht er echter wel tot kap overgegaan worden, dan zal een nadere beoordeling moeten plaatsvinden en de bepalingen uit de Omgevingswet met betrekking tot Houtopstanden in acht moeten worden genomen.

De locatie in Almere (id289/3) valt buiten de bebouwde kom contouren van de gemeente Almere. De Provincie is hier dus bevoegd gezag.
De locaties van Zeewolde vallen binnen de bebouwde kom contouren van de gemeente Zeewolde. Hier is de gemeente dus bevoegd gezag en dient te worden voldaan aan de kapregels van deze gemeente.

7. Vervolg

Wat betreft de beschermde soorten in relatie tot een Omgevingsvergunning gaat dit project met name over wezel en in veel mindere mate over otter en huiswaluw.

Indien voldaan kan worden aan de voorwaarde dat in alle gebieden met een of meer plustekens (+) buiten de kwetsbare periode van de wezel (maart-augustus) gewerkt wordt, dan kan de gedragscode Infrastructuur gebruikt worden om dit werk uit te voeren. In dat geval is een ecologisch werkprotocol nodig en deze dient aangemeld te worden bij de Omgevingsdienst.

In dezelfde oeverstroken is het ook wenselijk voor de otter om buiten dezelfde kwetsbare periode te werken. De kans dat otter daadwerkelijk op de locaties voortplant is erg klein maar niet nul. Reden om hiervoor de voorwaarde te hanteren dat er minimaal een week van te voren de oever gemaaid wordt en dat de vegetatie op het moment van werken niet hoger is dan 20 cm.

In overleg met bevoegd gezag (Provincie) moet bepaald worden of deze voorwaarde in een Omgevingsvergunning gegoten moet worden of dat hiermee voldoende zekerheid bestaat dat de otter geen hinder ondervindt van de werkzaamheden.

De huiswaluw broedt onder enkele kunstwerken nabij oevertrajecten waar geen andere beschermde soorten spelen. De werkzaamheden van deze oevertrajecten kunnen dus vrij eenvoudig ook in de periode maart-augustus plaatsvinden. Voorwaardelijk is dan wel dat de huiswaluw niet zodanig gehinderd wordt dat het effect heeft op het broedsucces. Werken in de buurt van nesten zorgt er meestal voor dat de vogels in eerste instantie hun nest ontvluchten en de verstoorder proberen te verdrijven. Een ecooloog zal dan bij die werkzaamheden moeten zijn om het te begeleiden. Tussen 'verstoren' en 'verstoren met effect op broedsucces' kan een dunne scheidingslijn zitten.

Landschapsbeheer Flevoland is van mening dat huiszwaluwen best wat aankunnen maar het eindoordeel ligt bij de handhaver. Indien het wenselijk is om deze locaties binnen het broedseizoen uit te voeren (april tm september) dan is contact met de handhavers van de Omgevingsdienst wenselijk zodat zij op de hoogte zijn van de te volgens strategie.

Bijlagen

Bijlage 1. Lijst beschermde soorten

Deze lijst geeft de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten in het studiegebied. Op basis van een eerste inschatting is bepaald of er potentie is voor beschermde soorten in het studiegebied, deze zijn in de voorlaatste kolom met een 'Ja' aangeduid. Vervolgens is beoordeeld of deze soorten schadelijke effecten kunnen ervaren van de geplande natuuractiviteiten, dit wordt nader toegelicht in 3.3.

De beschermde nesten van enkele vogels zijn onderverdeeld in categorieën zoals de Provincie Flevoland die vastgesteld heeft in januari 2021. 1) nesten die ook buiten het broedseizoen door vogels gebruikt worden; 2) nesten van honkvaste koloniebroeders; 3) nesten van honkvaste vogels; 4) vogels die jaarlijks hetzelfde nest gebruiken en niet of nauwelijks in staat zijn zelf een nest te bouwen; 5a) honkvaste nesten, maar wel flexibel, in beginsel jaarrond beschermd, tenzij ecooloog anders aantoont; 5b) honkvaste nesten, maar wel flexibel, in beginsel niet jaarrond beschermd, tenzij ecooloog anders aantoont.

Soortgroep	Nederlandse naam	Vogelrichtlijn (§ 11.2.2, artikel 11.37 t/m 11.45)	Habitatrichtlijn en verdragen (§ 11.2.3, artikel 11.46 t/m 11.53)	Andere Soorten (§ 11.2.5 artikel, 11.54 t/m 11.59)	FL vrijstelling	Potentie in studiegebied	Schadelijke gevolgen
broedende vogels	allen	VR				Ja	Ja
nest 1	kerkuil	VR				Nee	Nee
nest 1	steenuil	VR				Nee	Nee
nest 2	gierzwaluw	VR				Nee	Nee
nest 2	huismus	VR				Nee	Nee
nest 2	roek	VR				Nee	Nee
nest 3	boerenzwaluw	VR				Nee	Nee
nest 3	grote gele kwikstaart	VR				Nee	Nee
nest 3	torenvalk	VR				Nee	Nee
nest 4	bosuil	VR				Nee	Nee
nest 4	ransuil	VR				Nee	Nee
nest 5a	boomvalk	VR				Nee	Nee

nest 5a	buizerd	VR				Ja	Nee
nest 5a	havik	VR				Nee	Nee
nest 5a	oehoe	VR				Nee	Nee
nest 5a	ooievaar	VR				Nee	Nee
nest 5a	raaf	VR				Nee	Nee
nest 5a	rode wouw	VR				Nee	Nee
nest 5a	sperwer	VR				Ja	Nee
nest 5a	wespendief	VR				Nee	Nee
nest 5a	zwarte wouw	VR				Nee	Nee
nest 5a	zeearend	VR				Nee	Nee
nest 5b	blauwe reiger	VR				Nee	Nee
nest 5b	draaihals	VR				Nee	Nee
nest 5b	groene specht	VR				Nee	Nee
nest 5b	grote bonte specht	VR				Ja	Nee
nest 5b	huiswaluw	VR				Ja	ja
nest 5b	ijsvogel	VR				Ja	Nee
nest 5b	kleine bonte specht	VR				Nee	Nee
nest 5b	middelste bonte specht	VR				Nee	Nee
nest 5b	oeverwaluw	VR				Nee	Nee
nest 5b	spreuw	VR				Nee	Nee
nest 5b	tapuit	VR				Nee	Nee
nest 5b	zwarte specht	VR				Nee	Nee
Zoogdieren	aardmuis			AS	x	Ja	X
Zoogdieren	bever		HRV			Ja	Nee
Zoogdieren	boomarter			AS		Ja	Nee
Zoogdieren	bosmuis			AS	x	Ja	X
Zoogdieren	bosvleermuis		HRV			Nee	Nee
Zoogdieren	bunzing			AS		Ja	Nee
Zoogdieren	damhert			AS		Nee	Nee
Zoogdieren	das			AS		Nee	Nee
Zoogdieren	dwergmuis			AS	x	Ja	X
Zoogdieren	dwerfspitsmuis			AS	x	Ja	X

Zoogdieren	edelhert			AS		Nee	Nee
Zoogdieren	eekhoorn			AS		Nee	Nee
Zoogdieren	egel			AS	x	Ja	X
Zoogdieren	franjestartaart		HRV			Nee	Nee
Zoogdieren	gewone bosspitsmuis			AS	x	Ja	Nee
Zoogdieren	gewone dwergvleermuis		HRV			Ja	Nee
Zoogdieren	gewone grootoorvleermuis		HRV			Nee	Nee
Zoogdieren	grote bosmuis			AS		Nee	Nee
Zoogdieren	haas			AS	x	Ja	Nee
Zoogdieren	hermelijn			AS		Nee	Nee
Zoogdieren	huisspitsmuis			AS	x	Ja	Nee
Zoogdieren	kleine dwergvleermuis		HRV			Nee	Nee
Zoogdieren	konijn			AS	x	Nee	Nee
Zoogdieren	laatvlieger		HRV			Ja	Nee
Zoogdieren	meervleermuis		HRV			Ja	Ja
Zoogdieren	noordse woelmuis		HRV			Nee	Nee
Zoogdieren	otter		HRV			Ja	Nee
Zoogdieren	ree			AS	x	Ja	X
Zoogdieren	rosse vleermuis		HRV			Nee	Nee
Zoogdieren	rosse woelmuis			AS	x	Nee	Nee
Zoogdieren	ruige dwergvleermuis		HRV			Ja	Nee
Zoogdieren	steenmarter			AS		Ja	Nee
Zoogdieren	tweekleurige vleermuis		HRV			Nee	Nee
Zoogdieren	veldmuis			AS	x	Ja	X
Zoogdieren	veldspitsmuis			AS		Nee	Nee
Zoogdieren	vos			AS	x	Ja	X
Zoogdieren	waterspitsmuis			AS		Nee	Nee
Zoogdieren	watervleermuis		HRV			Ja	Ja
Zoogdieren	wezel			AS		Ja	Ja
Zoogdieren	woelrat			AS	x	Ja	Nee
Zoogdieren	wolf		HRV			Nee	Nee
Amfibiën	alpenwatersalamander			AS		Nee	Nee

Amfibiëen	bruine kikker			AS	x	ja	X
Amfibiëen	gewone pad			AS	x	Ja	X
Amfibiëen	kamsalamander		HRV			Nee	Nee
Amfibiëen	kleine watersalamander			AS	x	Ja	X
Amfibiëen	meerkikker			AS		Ja	Nee
Amfibiëen	middelste groene kikker/bastaard kikker			AS	x	Ja	Nee
Amfibiëen	rugstreppad		HRV			Nee	Nee
Amfibiëen	vroedmeesterpad		HRV			Nee	Nee
Reptielen	levendbarende hagedis			AS		Nee	Nee
Reptielen	ringslang			AS		Ja	Nee
Reptielen	zandhagedis		HRV			Nee	Nee
Vissen	beekprik			AS		Nee	Nee
Vissen	grote modderkruiper			AS		Nee	Nee
Vissen	houting		HRV			Nee	Nee
Vissen	kwabaal			AS		Nee	Nee
Vissen	steur		HRV			Nee	Nee
Weekdieren	platte schijfhoren		HRV			Nee	Nee
Insecten	gevekte witsnuitlibel		HRV			Nee	Nee
Insecten	grote vos			AS		Nee	Nee
Insecten	grote vuurvliinder		HRV			Nee	Nee
Insecten	grote weerschijnvlinder			AS		Nee	Nee
Insecten	noordse winterjuffer		HRV			Nee	Nee
Insecten	rivierrombout		HRV			Nee	Nee
Insecten	teunisbloempijlstaart		HRV			Ja	Nee
Insecten	sleedoornpage			AS		Nee	Nee
Mossen	tonghaarmuts		HRV			Nee	Nee
Planten	akkerboterbloem			AS		Nee	Nee
Planten	bergnachtorchis			AS		Nee	Nee
Planten	blaasvaren			AS		Nee	Nee
Planten	bruinrode wespenorchis			AS		Nee	Nee
Planten	geelgroene wespenorchis			AS		Nee	Nee

Planten	glad biggenkruid			AS		Nee	Nee
Planten	groensteel			AS		Nee	Nee
Planten	grote bosaardbei			AS		Nee	Nee
Planten	kluwenklokje			AS		Nee	Nee
Planten	muurbloem			AS		Nee	Nee
Planten	naakte lathyrus			AS		Nee	Nee
Planten	smalle raai			AS		Nee	Nee
Planten	stofzaad					Nee	Nee
Planten	wilde ridderspoor			AS		Nee	Nee
Planten	wolfskers			AS		Nee	Nee

**Landschapsbeheer
Flevoland**

Landschapsbeheer Flevoland
Botter 14-03, 8232 JP Lelystad
0320-294939
flevoland@landschapsbeheer.net
www.landschapsbeheerflevoland.nl

Na het lezen van deze rapportage kunnen er vragen zijn of punten die wat extra toelichting verdienen. We denken graag mee en lichten alles toe waar nodig is.

Wil je meer weten over onze projecten, activiteiten of mogelijkheden voor andere samenwerking? Neem contact op of kijk op onze website. We praten en denken graag mee over nieuwe ideeën.